

граждани употрѣбваше се повечето грѣцкія языкъ; и спорядъ това, вижда се, такивато граждани се називаваха Гърци или Гъркомани. Когато же Владиката Неофитъ сказваше нѣкое слово (ако и твѣрдѣ на рѣдко) въ черкова, то той го казваше на турски языкъ. Той се разговаряше съ Священниците, както и съ повечето граждани, тоже по турски; а съ твѣрдѣ малко отъ тѣхъ, които познавахъ грѣцкія языкъ, се разговаряше по грѣцки, а на Български нито думъ не продумваше, ако и да бѣше проживѣлъ тукъ цѣли 16 години. Всичко това ми правяше едно най-горчиво впечатлѣніе, нараняваше дълбоко моето народно честолюбіе, и никакъ не можяхъ да надвѣя схвѣстятъ си и да се съобрази съ такивато мѣстни навици; даже, за моя частна полза, да си мирувамъ и да бѣда хладнокрѣвенъ къмъ такивато противонародни навици. Що трѣбаше слѣдователно да се прави? — Трѣбаше да се употрѣбятъ всичкитѣ старанія и усилія за да се приведе въ дѣйствиe задушевното ми предначертателно намѣреніе: да се испхдятъ грѣцкитѣ Владичи изъ България, съобразно съ убѣжденіето ми: „че другояче нищо не може се направити за въ полза на народа.“ Но какъ да се извѣрши това? Тукъ се представляваше най-голѣмія „каменъ преткновенія.“ За тажъ цѣль нѣ схвзехми за основно начало на нашитѣ дѣйствія идѣятъ, „да образуваме чрезъ печята едно лошо мнѣніе за нашія тогавашенъ грѣцки Владика Неофита, и да приготвимъ по тоя начинъ неразвратенитѣ ѣще и не погрѣчени Българи къмъ пд-нататашнитѣ пб-смѣли и пд рѣшителни дѣйствія срещу него.“ Това впрочемъ да извѣршимъ бѣше почти невъзможно по него време; защото единственнія тогавашенъ Български вѣстникъ, подъ названіето „Цариградски Вѣстникъ,“ пазяше най-жарко интереситѣ на грѣцката Патриаршія и на грѣцкитѣ Владичи; и никакъ не склоняваше редактора му А. Екзархъ да се обнародоватъ въ тоя вѣстникъ дописки противъ грѣцкитѣ Владичи. За наше щастіе обаче издаваше се по него време въ Цариградъ единъ френски вѣстникъ подъ названіе: „La Presse d' Orient“, (Источенъ печатъ). Нѣ